

MÕTTEKODA PRAXIS

MAJANDUSAASTA ARUANNE

01.01.2022 – 31.12.2022

Sihtasutus Poliitikauringute Keskus Praxis

90005952

Ahtri tn 6a, 10151 Tallinn

www.praxis.ee

praxis@praxis.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	16
Bilanss	16
Tulemiaruanne	17
Rahavoogude aruanne	18
Netovara muutuste aruanne	19
Raamatupidamise aastaaruande lisad	20
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	20
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksud	23
Lisa 3 Maksude ettemaksud ja maksuvõlad	24
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	25
Lisa 5 Kasutusrent	25
Lisa 6 Võlad ja ettemaksud	26
Lisa 7 Võlad töövõtjatele	27
Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	27
Lisa 9 Annetused ja toetused	28
Lisa 10 Tulu ettevõtlusest	28
Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	29
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	29
Lisa 13 Tööjõukulud	29
Lisa 14 Seotud osapooled	30
Lisa 15 Programmide koordineerimine	30
Aruande allkirjad	32
Vandeauditori aruanne	33

Sissejuhatus

2022 oli mõttekojale Praxis korraga tõine, keeruline ja edukas. Nagu küllap kõiki, mõjutasid ka meid ja meie töötajaid sõda Ukrainas, energiakriis ja inflatsioon.

Jätkates tööd oma põhivaldkondades – haridus, tervis, töö- ja sotsiaalelu, võrdsed võimalused –, uurisime näiteks sõjapõgenike kohanemist Eestis, aga ka toimetulekuraskustes inimeste olukorda. Sarnastelt eelmistele aastatele oli me töölaual üle 70 suurema või väiksema uurimis- ja arendusprojekti ning rahaliselt oli aasta Praxise ajaloo edukaim nii käibe kui ka tulemi mõttes. Samal ajal toimus me ridades suurem verevahetus – edasi liikusid mitmed senised analüütikud ning alustasid uued. Organisatsiooni sees pöörasime palju tähelepanu tiimi vaimse tervise hoidmisele ja töökoormusele, muu hulgas minnes sügisel üle 7-tunnisele tööpäevale. Samuti tegelesime oma tööde kvaliteedi (sh visuaalse) ning analüütikute järelkasvuga.

2000. aastal asutatud Praxis on kodanikualgatuslik sõltumatu mõttekoda, kes tegutseb selleks, et luua ühiskonnale olulistes küsimustes uusi teadmisi, leida mõjusaid lahendusi probleemidele ja rikastada avalikku arutelu.

Peame oma tööde puhul oluliseks pakkuda erinevaid elualasid siduvat vaadet, kõrge kvaliteediga tõenduspõhist analüüsi ja soovitusi, koondades selleks meie analüütikute valdkondlikud ja meetodilised teadmised ja oskused.

Paljudeks töödeks oleme jõud ühendanud teiste Eesti mõttekodade ja ülikoolidega, aga ka välisriikide kolleegidega, tuues nõnda oma analüüsidesse rahvusvahelist kogemust ja levitades Eesti oma, ning panustades ka Euroopa Liidu ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonide poliitikakujundamisse.

Meie uuringute tööriistakasti kuuluvad mõju hindamine, modelleerimine, sekkumiste disain, seire, prognoosimine, kulu-tulu analüüsid, juhtumianalüüsid ja küsitlused.

Siinses tegevusaruandes pakume kokkuvõtva valiku oma töödest ja nende tulemustest, mis valmisid või said põhiosas tehtud 2022. aastal, samuti olulisematest organisatsiooni-sisestest arendustegevustest ja saadud õppetundidest.

Valik Praxise töid 2022. aastast

Rahvaraamatukogude rolli analüüs

Lisaks oma põhitegevusele pakuvad rahvaraamatukogud erinevaid teenuseid alates inimeste juhendamisest digitoimingutes kuni keeleõppe ja kriisiabi tegevustesse panustamiseni. Siiski on näiteks tervisedenduse, lõimumise, tööturuteenuste, elukestva õppe, finantstarkuste ja teiste selliste valdkondade esindajad vähe teadvustanud raamatukogude potentsiaali koostööpartnerina. Oma erinevate valdkondadevaheliste ülesannete täitmiseks on vaja terviklikku visiooni rahvaraamatukogude tulevikurollidest. Meie töö tulemusel sündis kolm mudelit, mis niisuguse valdkondadevahelise koostöö korraldamise võimalusi kirjeldavad. [Loe lähemalt.](#)

*Autorid: Meeli Murasov, Marleen Allemann, Aleksandr Michelson, Karin Preegel
Tellija: Riigikantselei koostöös Kultuuriministeeriumiga*

Kiusamist ennetavate ja vähendavate sekkumiste tõhusus ning haridusasutuste kogemused nende rakendamisel

Viimase kümmekonna aasta jooksul on välja töötatud ja koolides kasutusele võetud erinevaid programme, mille eesmärgiks on olnud koolikiusamise ennetamine ning efektiivne sekkumine kiusamise vähendamiseks. Oma töös analüüsisime nende mõjule antavaid hinnanguid ning seda tervikuna, mitte ainult konkreetsete programmide kontekstis. Lisaks uurisime, millised teised näitajad on seotud kiusamise tasemega koolides, millised on koolides kasutatavate kiusamisprogrammide rakendamispraktikad ning millised on haridustöötajate jaoks suurimad takistused koolikiusamisega tegelemisel. [Loe lähemalt.](#)

*Autorid: Elisabeth Kendrali, Marleen Allemann, Meeli Murasov, Sandra Haugas, Eve Mägi
Tellija: Haridus- ja Teadusministeerium*

Eesti noortevaldkonna tulevikustsenaariumid

Oma töös analüüsisime, missugust mõju avaldavad siseriiklikud muutused ja globaalsed megatrendid Eesti noortele ja kuidas peab selle kontekstis kohanema noortevaldkond. Seadsime sihiks kirjeldada trendide mõju aastaks 2030, millest koorus välja neli noortevaldkonna tulevikustsenaariumi.

Kasutasime osaluspõhist lähenemist (*participatory research*), mille keskmes on uuritavast teemast kõige otsesemalt mõjutatud sihtrühmade sügav ja sisuline kaasamine uuringu protsessi. Selleks moodustasime projekti alguses noorte töögruppi,

mille viit liiget käsitasime kaasuuriatena. Osaluspõhisus väljendus ka selles, kuidas koostasime tulevikustsenaariumid – koosloome töötoas, nii et stsenaariumite kirjeldused ja pealkirjad sõnastasid analüütikute koostatud raamistikule osalejad (noored, noortega töötavad spetsialistid, teadlased). [Loe lähemalt.](#)

Autorid: Sandra Haugas, Elisabeth Kendrali

Tellijad: Haridus- ja Noorteamet

Ukraina sõjapõgenike küsitlusuuring

Alates Venemaa agressiooni eskaleerumisest 2022. aasta veebruaris oli 2023. aasta alguses Euroopas registreeritud ligi kaheksa miljonit Ukrainast pärit põgenikku, elanike arvu kohta oli neid kõige enam Eestis. Ajutise ja rahvusvahelise kaitse saamisel on põgenikel õigus erinevatele riigi ja kohaliku omavalitsuse pakutavatele teenustele: näiteks tööturu-, tervishoiu- ja sotsiaalteenustele ning lastel adekvaatsele ja eakohasele haridusele. Et riik ja linnad-vallad saaksid teenuste pakkumiseks paremini valmistuda, on vaja infot põgenike ja nende vajaduste kohta. Nõnda viis Praxis koos Tartu Ülikooliga 2022. aasta sügisel läbi esindusliku valimiga küsitlusuuringu, mis kattis teemasid nagu eluase, tööturg, tervis, haridus, kohanemine ja edasised plaanid. [Loe lähemalt.](#)

Koostööpartner: Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringute keskus

Autorid: Kristi Anniste, Elisabeth Kendrali, Marleen Allemann, Mariliis Öeren, Elisa Kender

Tellijad: Eesti Teadusagentuur

Eelanalüüs soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise temaatika lõimimiseks õpetajate baas- ja täienduskoolituses

Andsime oma töös ülevaade soolise võrdõiguslikkuse, võrdse kohtlemise, aga ka soopõhise vägivalla temaatika käsitlemisest õpetajate tasemeõppes ja täienduskoolituses viimasel kümnel aastal ning tuua välja esinevad lüngad ja täiendusvajadus. Et neid teemasid õpetajakoolituses süsteemselt ei käsitleta, on ka õpetajate teadlikkus neist olnud madal ning võrdse kohtlemise teemad on välja toodud eelkõige kaasava hariduse kontekstis, rõhutades küll erivajadustega ning vahel ka erineva emakeele ja kultuuritaustaga laste kaasamist, kuid mitte soolist võrdõiguslikkust. [Loe lähemalt.](#)

Autorid: Kristi Anniste, Sandra Haugas

Tellijad: Sotsiaalministeerium

Riiklikud inimõigusasutused hindamas euroraha kasutamist

Analüüsisime, kuidas arvestavad riiklikud inimõigustega tegelevad organisatsioonid ELi põhiõiguste harta ja ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga, kui hindavad ELi fondide kasutamist. Uurisime, kus on puudu vastavast võimekusest ning kuidas seda suurendada. Viisime uuringu läbi koostöös Eesti Inimõiguste Keskusega. 2023. aasta lõpuks koostab Euroopa Põhiõiguste Amet riiklike analüüside kokkuvõttena koondraporti ja järeldused. [Loe lähemalt.](#)

Koostööpartner: Eesti Inimõiguste Keskus

Autorid: Liina Järviste, Mari-Liis Sepper

Tellijä: Euroopa Põhiõiguste Amet

Kodukeskkonna vigastusriskide hindamismetoodika ja -instrumendi väljatöötamine

Kodu vigastused on Eestis suur probleem ning ennetusmeetodid seega hädavajalikud; andmete põhjal vajavad erilist tähelepanu vanemaealised ja väikelapsed, kelle puhul juhtub enamik vigastusi kodus, kõige sagedamini kukkumiste tõttu. Tuginedes intervjuudele eri ametkondade spetsialistidega ning teiste riikide praktikate uurimisele koostasime koduohutuse hindamisankeedi, selle kasutamise juhend- ja videomaterjali ning pakkusime välja edasised tegutsemissoovitused ja ettepanekuid riskide maandamiseks. [Loe lähemalt.](#)

Autorid: Mariliis Öören, Jane Ester, Anni Kurmiste, Zrinka Laido, Priit Purge

Tellijä: Päästeamet

Abi- ja toetusvajaduse hindamisinstrumenti analüüs ning hoolduskoormuse hindamise meetoodika ja hindamisvahendi väljatöötamine

Riigi ja kohaliku omavalitsuse pakutavate teenuste killustatus tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonnas tähendab, et erivajadusega abivajaja ei tea tihti, kus ja mis teenuseid ta saada peaks, samas kui teenuse korraldajal pole ühtset ülevaadet ei abivajaja ega ta hooldaja vajadustest. Meie ülesandeks selles töös oli analüüsida abivajaduse hindamise praktikad KOVides sotsiaalteenuste määramisel, testida abi- ja toetusvajaduse hindamisinstrumenti ning luua vahend hooldaja koormuse ja toetusvajaduse hindamiseks, et selle tulemusel parandada KOVides pakutavaid teenuseid ja toetusi. Koostasime selleks vastava teaduskirjanduse ülevaate, analüüsisime dokumente ja välispraktikaid ning küsitlesime ja intervjuerisime nii spetsialiste kui ka abi- ja hooldusvajaduse hindamises osalenud abivajajaid. [Loe lähemalt.](#)

Autorid: Priit Purge, Kadri Arrak, Elisa Kender, Anni Kurmiste, Aleksandr Michelson, Merlin Nuiamäe, Gerli Paat-Ahi
Tellijä: Sotsiaalministeerium

Pikaajalise hoolduse teenuseid osutava tööjõu tagamise praktika

Töõjõu puudus sotsiaalhoolekandes on uuringute põhjal probleem üle maailma. Eestiski on töõjõu puudus kriitiline: töõtajaid kaotatakse nii sarnastele töökohtadele teistes sektorites kui ka madala palga osas konkureerivatele valdkondadele. Meie töö fookuses oli kirjeldada pikaajalise hoolduse teenuseid osutava töõjõu tagamise praktikaid koos nende plusside-miinustega nii Eestis kui ka võrdlusriikides, koguda tagasisidet neile hoolekandevaldkonna ekspertidelt ning teha soovitusi olukorra parandamiseks. [Loe lähemalt.](#)

Koostööpartner: Haap Consulting

Autorid: Priit Purge, Anni Kurmiste, Gerli Paat-Ahi, Kristi Anniste, Zrinka Laido, Maali Käbin

Tellijä: Sotsiaalministeerium

Meeleoluhäiretega täiskasvanu rehabilitatsioonijuhise koostamine

Selle töö eesmärk oli välja töötada rehabilitatsioonijuhise meeleoluhäiretega tööealistele inimestele, mis annab nii teenuseosutajale, spetsialistile kui ka teenusesaajale teadmised, mida rehabilitatsiooniteenus sisaldab ja kuidas sekkumisi planeerida. Koostasime ka ülevaate Eesti rehabilitatsioonisüsteemist, teenuse osutamise praktikast ja kitsaskohtadest ning sarnaste juhiste rahvusvahelisest praktikast. [Loe lähemalt.](#)

Autorid: Zrinka Laido, Gerli Paat-Ahi, Anni Kurmiste, Mariliis Öeren

Tellijä: Sotsiaalkindlustusamet

Kodulähedaste analüüside ülevaade

Praegune töökorraldus tervishoius näeb ette, et patsiendid annavad analüüse selles raviasutuses, kus töötab nende raviarst – mis maal elava inimese jaoks tähendab tihtipeale palju sõitmist. Andmed näitavad, et probleem puudutab umbes kolme tuhandet inimest kuus, kel kuulub sellistele sõitudele kokku u 50 000 eurot kuus. Lahenduse väljatöötamiseks aitas Praxis kaardistada proovivõtupunktidega seonduva: perearstikeskuste, laborite ja nendega koostööd tegevate proovivõtupunktide võimekuse ja valmisoleku, ning klassifitseerida analüüsid, mille jaoks saab materjali koguda inimese kodu lähedal. [Loe lähemalt.](#)

Autorid: Maali Käbin, Elisa Kender

Tellijä: Tervisekassa

Noored liikuma

Uuringud näitavad, et Eesti noorte liikumisaktiivsus on kesine – päevane liikumine jääb alla soovitusliku normi 43% lastest, vanusegruppide võrdluses on olukord kõige kriitilisem gümnaasiumiealistel noortel. Dokumendi- ja teaduskirjanduse analüüsi ning noorte endi soovidele ja vajadustele keskenduva empiirilise uuringuga kaardistasime noorte liikumisharjumusi, põhjusi treeningute lõpetamiseks ning kehalist aktiivsust mõjutavaid tegureid. Analüüsile lisaks viisime läbi Praxise mõttehommiku, kus tuvastatud probleemide, nende põhjuste ja võimalike lahenduste üle arutasid erinevad teemaga seotud osalised. [Loe lähemalt.](#)

Autorid: Anni Kurmiste, Priit Purge

Tellijä: Kaitseministeerium

Ühtekuuluvuspoliitika kavandatavate rahastamisvahendite eelhindamine

Perioodi 2021–27 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika fondidest kavandatavate rahastamisvahendite eelhindamise eesmärgiks oli välja selgitada kolme ministeeriumi poliitikavaldkondades (ettevõtlus, elamumajandus, keskkond, tööturg, sotsiaalvaldkond, tervishoid ja hoolekanne) esinevad turutõrked ja mitteoptimaalsed investeerimisolukorrad, ning selgitada ja põhjendada investeerimisvajadusi nende leevendamiseks, kirjeldades võimalikku erasektori osalust ja rahastamisvahendi kasutamisest tulenevat lisandväärtust. [Loe lähemalt.](#)

Koostööpartner: Ernst & Young Baltic AS

Praxise-poolsed autorid: Aleksandr Michelson, Merlin Nuiamäe, Gerli Paat-Ahi

Tellijä: Rahandusministeerium

Teatrihoonete ja eritehnika haldamise tõhustamise analüüs

Etenduskunstide skeene Eestis on mitmekesine ning riigilt saab tegevustoetust paarkümmend teatrit, kuid investeringuvajadused muudavad valdkonna järjest kulukamaks. Nõnda on mõistlik otsida lahendusi, mis võimaldavad olemasolevaid ressursse paremini kasutada, säästa raha, samas vähendamata etenduskunstide mitmekesisust. Meie töö ülesandeks oli leida jätkusuutlikum lahendus praegusele mudelile teatrite kinnisvara korrashoiuks ning ladude, töökodade ja eritehnika haldamiseks. Keskendusime kuuetele Põhja-Eestis asuvale teatrile, kaardistasime olukorda ja osapoolte vajadusi-ootusi ning tegime nende põhjal ettepanekuid. [Loe lähemalt.](#)

Autorid: Aleksandr Michelson, Merlin Nuiamäe

Tellija: Rahandusministeerium

Toimetulekutoetuse saajate toimetulek ja tööturuaktiivsus

Minimaalse sissetulekukaitse süsteemi ülesandeks on tagada inimeste toimetulek, kuid teisalt soodustada liikumist hõivesse ja iseseisva parema toimetuleku poole, et vältida töötus- või vaesuslõkse. Läbi kahe aasta kestnud töös hindasime toimetulekutoetuse ja võlgnevuste mõju tööturuaktiivsusele ning sotsiaalmajanduslikule toimetulekule, samuti süsteemis 2018. aastal tehtud muudatuste (tõise tulu erandi) mõju. Kirjanduse analüüsi, välisriikide praktikate, registriandmete analüüsi, küsitluse ning intervjuude kaudu kirjeldasime ning analüüsisime toetuse saajate profiili, tööturul osalemist, võlgnevuste tekkimist ning toimetulekutoetuse ja võlanõustamisteenuse abi toimetuleku parandamisel ning andsime soovitusi toetuste süsteemi arendamiseks. [Loe lähemalt.](#)

Autorid: Kirsti Melesk, Kelly Toim, Miriam Lehari, Ingel Kadarik, Merlin Nuiamäe, Aleksandr Michelson, Kaupo Koppel, Merilen Laurimäe, Sirli Peterson

Tellija: Sotsiaalministeerium

Töövõime toetamise skeemi makromajandusliku mõju hindamine

2016. aastal alguse saanud suuremahuline töövõimereform muutis töövõime hindamise aluseid ning vähenenud töövõimega inimeste toetuseid ja teenuseid. 2021. aastaks olid muudatused valdavalt lõpule viidud. Kahe aasta jooksul koos mitmete partneritega läbi viidud töö ülesandeks oli hinnata reformi asjakohasust, tulemuslikkust, mõju ja kulutõhusust ehk seda, kas ja kuidas on reform täitnud oma peamised eesmärgid. Kogutud andmete põhjal esitasime ettepanekud edasisteks tegevusteks töövõime toetamise süsteemi parema toimimise ja jätkusuutlikkuse tagamisel.

Koostööpartnerid: Rakendusuringute keskus Centar, Turu-uuringute AS,

Rakendusliku antropoloogia keskus

Praxise-poolsed autorid: Merlin Nuiamäe, Merilen Laurimäe, Meeli Murasov, Kaupo Koppel, Aleksandr Michelson

Tellija: Sotsiaalministeerium

Häirekell

Gümnaasiumist väljalangemise vähendamiseks välja töötatud eKooli õppeinfosüsteemil põhineva lahenduse Häirekell puhul jõudsime 2022. aastal selle proovimise ja hindamiseni. Soovisime teada, kui rakendatav me välja töötatud sekkumine on, saada infot selle edasiarendamiseks ning selgitada välja, kas varasema

suurandmete analüüsi pealt tuvastatud väljalangevust ennetavates riskitegurites toimub Häirekella kasutamisega seoses muutuseid. Selleks keskendusime väljalangevust ennetavate riskitegurite muutuste jälgimisele sekkumis- ja kontrollgrupi vahel. Analüüsi tulemustest järeldame, et märkamissüsteemi rolli Häirekell tänasel kujul veel ei täida – õpetajad ja tugispetsialistid kasutasid seda oma töös väga vähe, mille põhjuseks võis olla Häirekella vähene nähtavus ja teadlikkus selle võimalustest. Siiski pakuvad rakendatavusuuringu tulemused mitmekesisest materjali, mille pealt saab Häirekella edasi arendada ja kasutajate vajadustele paremini vastavaks muuta. [Loe lähemalt.](#)

Koostööpartner: eKool

Autorid: Jane Ester, Mikael Raihhelgauz, Maris Vainre, Mariliis Öeren

Rahastaja: Heateo Haridusfond

Müksamine isikukaitsevahendite kasutamiseks ehitussektoris

Kõiki tööõnnetusi – mida ehitussektoris juhtub keskmisest veidi rohkem – ära hoida pole võimalik, küll aga saab kaitsta töotajaid raskemate tagajärgede eest, kui pöörata tähelepanu isikukaitsevahendite hoolikale kasutamisele. Meie uuringu ülesandeks oli kujundada käitumisteadustel põhinevad sekkumised (müksud), mis võiksid suurendada ehitustöötajate seas isikukaitsevahendite korrektset kasutamist, testida lahendust ja hinnata selle rakendatavust ning võimalikku mõju. Koostasime ülevaate seni tuvastatud teguritest, mis isikukaitsevahendite kasutamist mõjutavad, ja läbi viidud sekkumistest; analüüsisime andmeid tööõnnetuste kohta, intervjuerisime ehitajaid ja ehitussektori tööandjaid ning tulemusena tuvastasime sekkumiskohad ja pakkusime välja lahendusi. Koos töö tellijaga valisime neist välja infoampsudega ehitajate teadlikkuse tõstmise, mida katsetasime koos Tööinspektsiooniga ehitusobjektidel. Uuring näitas, et sekkumist hinnati pigem hästi vastuvõetavaks, statistiliselt olulisi erinevusi isikukaitsevahendite kasutamises aga katse- ja kontrollgrupi vahel ei tuvastanud.. [Loe lähemalt.](#)

Autorid: Kristi Anniste, Jane Ester, Elisabeth Kendrali, Maris Vainre, Mariliis Öeren

Tellijä: Sotsiaalministeerium

Töötuskindlustushüvitise saajate müksamine tööle

Töötuskindlustushüvitise eesmärk on tagada inimesele töötuse ajal piisav asendussissetulek igapäevaseks toimetulekuks, sh uue sobiva töö otsimiseks. Probleemaatiline on olukord, kui inimesed hakkavad uut töökohta otsima alles hüvitise saamise perioodi lõpu lähenedes, sest pikk eemalolek raskendab tööle naasmist. Nõnda oli meie töö eesmärk kujundada käitumisteadustel põhinev sekkumine (müks), mis mõjutab kiiremini tööhõivesse naasma töötuid, kellele on hüvitis määratud 360 päevaks; samuti hinnata selle rakendatavust ja mõju. Kirjandusülevaate ja intervjuude

põhjal õppisime tundma sihtrühma käitumist ning võimalikke soodustavaid tegureid ja takistusi hüvitise saajate tööle naasmisel. Samuti viisime läbi kvantitatiivse analüüsi, leidmaks infot, mis tunnustega töötud kiiremini tööturule naasevad, kaardistasime seni rakendatud sekkumised ning selle põhjal pakkusime välja võimalikud müksu-ideed. Viimastest valisid Sotsiaalministeerium ja Töötukassa välja kirja, mille eesmärk on tõsta inimese riskitaju töötusega kaasneva osas, kuid koostöös otsustasime, et selle töö raames välja valitud müksu praegu ei rakendata ja selle mõju ei hinnata. [Loe lähemalt.](#)

Autorid: Jane Ester, Kristi Anniste, Mariliis Öeren, Kirsti Melesk, Kaupo Koppel, Merilen Laurimäe

Tellijad: Sotsiaalministeerium

Eakate esinduskogude asutamine kohalikes omavalitsustes

Vanemaealiste ühiskondlik aktiivsus ning kaasatus kohaliku elu korraldamisse on oluline mitme nurga alt – ühest küljest suurendab see inimeste endi elukvaliteeti, teisalt aitab tuua kohaliku omavalitsuse otsustusprotsessidesse ja pakutavatesse teenustesse nende elukogemust ning vajadusi-ideid. Juba varasematel aastatel on Praxis koostöös Eesti Pensionäride Ühenduste Liiduga uurinud esimesi kogemusi Eesti linnades- valdades vanemaealiste esinduskogude asutamisest kohaliku omavalitsuse koostööpartnerina ning aidanud selle pealt kaasa ka uute esinduskogude asutamisele. 2022. aastast jätkus see töö juba laiemas ringis – lisaks senisele partnerile koos MTÜga Kuldne Liiga, maakondlike arenduskeskuste ja Tallinna Ülikooliga.

Praxis töötab uute esinduskogude asutamisel kuues omavalitsuses: Kadrina, Rakvere ja Haljala vald Lääne-Virumaal, Elva ja Kastre vald Tartumaal ning Muhu vald Saaremaal. Katsetame lähenemist, kus alustame koostööd KOVi ja vanemaealiste vahel aruteluringidest, kus lepatakse kokku esimestes ühistes tegevustes, millest saadud kogemuste pealt liigutakse umbes aasta jooksul püsiva koostööformaadi loomisele. Lisaks hoiame silma peal varasematel aastatel asutatud esinduskogudel ning aitame neid, kus vaja. Pikemas perspektiivis hakkame asutama ka piirkondlikke esinduskogusid, mis võimaldavad linnade-valdade kogudel paremini koostööd ja kogemuste jagamist.

Koostööpartnerid: MTÜ Kuldne Liiga ning vanemaealiste strateegilise partnerluse võrgustiku liikmed

Tiim: Urmo Kübar, Maali Käbin, Mariliis Öeren, Aksel Part, Eveliis Padar

Tellijad: Sotsiaalministeerium

Osalemine ekspertvõrgustikes

Praxise analüütikud jätkasid tööd mitmetes rahvusvahelistes ekspertvõrgustikes, mille raames koostatakse analüüse ja ülevaateid Eesti arengust vastavates valdkondades. Sageli on sellised ülevaated sisendiks Euroopa Komisjoni töödele ja hinnangutele valdkondlikes raportites.

Nii osaleme rahvusvahelise üliõpilaste eluolu kajastava ja kõrghariduspoliitika teadmispõhisust toetava uuringu EUROSTUDENT konsortsiumi töös. Praxise vedada on kommunikatsioonitegevused, kuid mõtleme kaasa ka meetodika arendamisel, osaleme võrdlusanalüüside ja poliitikaülevaadete koostamisel ning andmekogumise ja -analüüsi teemades.

Meie analüütikud osalevad näiteks Euroopa elu- ja töötingimuste parandamise fondi, tööpoliitika ekspertide, sotsiaalpoliitika ekspertide, täiskasvanuhariduse ja hariduspoliitika ekspertide ning soolise võrdõiguslikkuse alase teadusliku analüüsi ja nõustamise võrgustikes. Jätkasime tööd ka maksude ja toetuste mikrosimulatsiooni EUROMOD Eesti osamudeli arendamisel.

Järelkasvuprogramm ning audio-visuaalse võimekuse arendamine

Aktiivsete Kodanike Fondi ning Kodanikuühiskonna Sihtkapitali rahastusel viisime ellu kaks Praxise arengut toetavat projekti.

Järelkasvuprogrammi „Kuidas tegutsevad mõttekojad?“ töötasime välja koos Rakendusliku Antropoloogia Keskusega ja see oli suunatud tudengitele või ülikooli lõpetanutele, kes on huvitatud tööst mõttekojas. Kuuest mõttekodade igapäevatööd avanud seminarist ning nendevahelistest kodutöödest koosnenud programmi viisime läbi kevadsemestril Tallinnas ning sügissemestril Tartus, kumbagi lendu valisime umbes 40 soovija hulgast 20, kellest kursuse lõpetas 18. Osalejateks valisime erinevate erialade noori bakalaureuseõppe viimastest aastatest doktorikraadiga inimesteni, lektoriteks olid nii Praxise kui ka RAKi töötajad. Nii osalejate tagasiside programmile kui ka lektorite hinnang osalejatele oli mõlemas lennus väga kõrge, kavandatud kujul ei õnnestunud siiski teostada algset plaani rakendada lõpetajaid tööampsudes meie erinevate projektide juures. Siiski on praeguseks Praxise tiimiga liitunud või liitumas kaks programmi läbinud analüütikut. Kuigi kohe 2023. aastast me uute lendudega ei jätka, naaseme järelkasvuprogrammi juurde mingil moel ilmselt tulevikus.

Praxise-poolne tiim: Urmo Kübar, Sandra Haugas, Merlin Nuiamäe, Anne Randväli, Mariliis Öeren, Laura Mallene, Alari Rammo

Rahastaja: Norra ja EMP finantsmehhanismide Aktiivsete Kodanike Fond

Lükkasime käima ka töö Praxise audio-visuaalse võimekuse tõstmisega, avardamaks võimalusi oma tööde tulemuste esitamisel. Meie tiimiga liitus Kaur Saarepuu, kes koos analüütikutega töötas välja uued kujunduspõhjad Praxise uuringuraportite ja ka teiste infokandjate jaoks nagu töökuulutused, uudiskiri ja muu taoline. Samuti nõustab ta meid andmete visualiseerimise teemal. 2023. aastal uueneb ka Praxise kodulehekülj ning alustasime taskuhäälingsarjaga.

Tiim: Kaur Saarepuu ja kogu Praxis

Rahastaja: Kodanikuühiskonna Sihtkapital

Praxise toimimine

Meie inimesed

Praxises töötas aasta lõpu seisuga 35 inimest. Organisatsiooni keskmes on meie ühiskonnale pakutavat väärtust loovad analüütikud, keda toetavad programmijuhid, büroojuht, kommunikatsioonijuht, andmespetsid ning finants- ja tegevjuht.

Aasta jooksul toimus töötajaskonnas mitmeid muutusi. Analüütikutest lahkusid Kaupo Koppel, Kadri Arrak, Meeli Murasov ja Gerli Paat-Ahi, liitusid Moonika Teppo ja Gertha Teidla-Kunitsõn (haridus), Mirjam Burget (majandus ja säästev areng), Liina Järviste ja Eveliis Padar (võrdsed võimalused), Maali Käbin, Elisa Kender ja Aksel Part (tervis), Kelly Toim ja Miriam Lehari (töö- ja sotsiaalelu) ning Mikael Raihhelgauz (analüüsitugi).

Praxise juhtkond vastutab toetava töökeskkonna ja -tingimuste eest, juhtkonna moodustavad programmijuhid koos finants- ja tegevjuhiga. Lahkus terviseprogrammi juhtinud Anne Randväli ning uueks programmijuhiks valisime varem vanemanalüütikuna töötanud Mariliis Öereni. Otsisime juhti majanduse ja säästva arengu programmile, kuid tulutult.

Lahkusid veel koolituste projektijuht Liis Allmäe ning aasta lõpus kommunikatsioonijuht Laura Mallene, viimase tööd jätkab 2023. aasta kevadest Ave Mellik.

Strateegilisi sihte seadva ja nende teostamise üle järele valvava nõukoguga liitusid Praxise asutaja Peter Lõhmus, aastatel 2008-15 Praxist juhtinud Annika Uudelepp ning Siim Sikkut; nõukogu liikmetena jätkasid Praxise asutaja Tiina Randma-Liiv, Helo Meigas, Kristi Liiva ja Kristjan Lepik. Nõukogu valis uueks esimeheks Peter Lõhmuse.

Praxis tööandjana

Lisaks agenda seadmisele ning poliitikakujundajatele tööks vajalike prognooside, soovitude ja tagasiside pakkumisele oma uuringutes ja analüüsid panustab Praxis oma tegevusvaldkondade edenemisse ka töökeskkonnana. Töö Praxises on nii karjäär

kui ka hüppelaud. Rohkem kui 20 tegevusaasta jooksul on Praxises töötanud üle 150 inimese, meie vilistlaste seas on nii riigiasutuste kui ka vabaühenduste, äriühingute ja rahvusvaheliste organisatsioonide tippjuhte ja -spetsialiste, poliitikuid ja teadlasi.

Tööandjana peame oluliseks arendava ja kaasava töökeskkonna pakkumist, võrdseid võimalusi ja paindlikkust töötingimustes, mis võimaldaks töö- ja eraelu tasakaalu ning õpinguid ja muid ühiskondlikke tegevusi. Nii säilitame täispalga oma töötajatele õppepuhkuste ning reservväelaste või Kaitseliidu õppekogunemistel osalemisele ajaks. Oma värbamisprotsessides rõhutame mitmekesisuse väärtustamist ning jälgime, et nii värbamisprotsess ise kui ka töökeskkond arvestaks (potentsiaalsete) töötajate erivajadustega.

Teadvustades vaimse tervise hoidmise vajalikkust viime regulaarselt läbi tiimi heaoluseiret, tegutseb töötajate valitud töökeskkonnavolinik, toimuvad regulaarsed kovanõuanded ning kord aastas põhjalikumad arenguveestlused. Viimastel aastatel kipub probleemiks olema analüütikute tehtud ületundide kogunemine. Arutasime, kuidas seda parema töökorraldusega ennetada, õhutasime töötajaid kogunenud ületunde vabade päevadena välja võtma ning aasta lõpuks olime ses osas üldjoontes heas seisus. Sügisest läksime ka üle 7-tunnisele tööpäevale.

Raha-asjad

Rahaliselt oli 2022 Praxise jaoks ajaloo edukaim nii käibe kui ka tulemi poolest, vaatamata üha kasvavatele kuludele ja oktoobris 7-tunnise tööpäeva rakendamisele. Aasta jooksul oli töölaual üle 70 projekti, kus ettevõtlustulu moodustas 1,5 miljoni eurosest käibest kaks ja toetusprojektid ühe kolmandiku, sama proportsioon oli ka vastavalt kodu- ja välismaistel tuludel. 2023. aasta tuleb üsna sarnane.

Peamised finantssuhtarvud	31.12.2022	31.12.2021
Puhaskäibekapital	178 003	36 113
Võlakordaja	0,74	0,92

Praxise tööde tellijad, rahastajad, toetajad 2022

3s Unternehmensberatung GmbH
Activate Health OÜ
Applica sprl
CBSS Secretariat
Democratic Society AISBL
Deutsches Zentrum für Hochschul- und
Wissenschaftsforschung (EL)
ECORYS UK Ltd
Eesti LGBT Ühing (SoM, ACF)
Eesti Naisuurimus- ja Teabekeskus
Eesti Noorsootöötajate Kogu
Eesti Pensionäride Ühenduste Liit
Eesti Rakendusuuringute Keskus
CentAR OÜ
Eesti Täiskasvanute Koolitajate
Assotsiatsioon Andras
Eesti Töötukassa
Eesti Väitlusselts (ACF)
Euroopa Komisjon
European Foundation for the
Improvement of Living and Working
Conditions
European School Heads Association
(ESHA)
Häirekeskus
Haridus- ja Noorteamet
Haridus- ja Teadusministeerium
ICF SA
IKEI research & consultancy
Kaitseministeerium
Luxembourg Institute of Socio-
Economic Research (LISER)
MAGYAR.HELSINKI BIZOTTSAG
Migration Policy Group (MPG) AISBL
Mittetulundusühing Kuldne Liiga (SoM)
Mreza Centara Za Obrazovne Politike
MTÜ Mondo
Notus Asociacion
Päästeamet
PPMI Group, UAB
Rahandusministeerium
Ramboll Management Consulting
SA/NV
Riigi Tugiteenuste Keskus
Riigi- ja Omavalitsusasutuste Töötajate
Ametiühingute Liit
Riigikantselei
Risbo
Sihtasutus Avatud Eesti Fond (ACF)
Sihtasutus Eesti Inimõiguste Keskus
(FRA)
Sihtasutus Kodanikuühiskonna
Sihtkapital
Sihtasutus Rohetiiger
Sihtasutus Tallinna Teaduspark
TEHNOPOL (EL)
Sihtasutus Võrumaa Arenduskeskus
Sotsiaalkindlustusamet
Sotsiaalministeerium
Tallinna Sotsiaaltöö Keskus
Tartu Ülikool (ETAG)
Tervise Arengu Instituut
Terviseamet
Vabaühenduste Liit
WHO esindus Eestis

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	406 383	210 963	
Nõuded ja ettemaksud	279 884	269 957	2
Kokku käibevarad	686 267	480 920	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	2 856	3 808	4
Kokku põhivarad	2 856	3 808	
Kokku varad	689 123	484 728	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	183 856	268 758	6
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	324 408	176 049	8
Kokku lühiajalised kohustised	508 264	444 807	
Kokku kohustised	508 264	444 807	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	13	13	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	39 908	40 894	
Aruandeaasta tulem	140 938	-986	
Kokku netovara	180 859	39 921	
Kokku kohustised ja netovara	689 123	484 728	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	268 320	243 368	9
Tulu ettevõtlusest	1 217 499	979 092	10
Muud tulud	117	1 583	
Kokku tulud	1 485 936	1 224 043	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-284 871	-261 949	11
Mitmesugused tegevuskulud	-134 535	-122 557	12
Tööjõukulud	-924 619	-838 758	13
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-952	-952	4
Muud kulud	-16	-837	
Kokku kulud	-1 344 993	-1 225 053	
Põhitegevuse tulem	140 943	-1 010	
Intressitulud	10	24	
Intressikulud	-15	0	
Aruandeaasta tulem	140 938	-986	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	140 943	-1 010	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	952	952	4
Muud korrigeerimised	-268 320	-242 723	8
Kokku korrigeerimised	-267 368	-241 771	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-23 790	-68 722	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-84 903	-166 217	
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	431 485	282 725	8
Muud rahavood põhitegevusest	-942	-63 688	8
Kokku rahavood põhitegevusest	195 425	-258 683	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	0	-4 760	
Laekunud intressid	10	24	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	10	-4 736	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud intressid	-15	0	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-15	0	
Kokku rahavood	195 420	-263 419	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	210 963	474 382	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	195 420	-263 419	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	406 383	210 963	

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2020	13	40 894	40 907
Aruandeaasta tulem	0	-986	-986
31.12.2021	13	39 908	39 921
Aruandeaasta tulem	0	140 938	140 938
31.12.2022	13	180 846	180 859

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutus Poliitikauuringute Keskus PRAXIS 2022. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad rahandusministri poolt kinnitatud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetes.

Sihtasutuse tulude-kulude aruanne on koostatud lähtudes RTJ 14 nõuetest.

Majandusaasta algas 01.01.2022 ja lõppes 31.12.2022, majandusaasta pikkuseks oli 12 kuud.

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja raha lähendina kajastatakse arvelduskontode jääke. Raha kajastatakse bilansis õiglasel väärtusel.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustised ning mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustised, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse aruandekuupäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpannga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse sihtasutuse majandustegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid.

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse võimaluse korral iga ostja kohta eraldi. Kui nõuete individuaalne hindamine ei ole nõuete arvust tulenevalt võimalik, siis hinnatakse individuaalselt ainult olulisi nõudeid. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised ning muud lühiajalised nõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalised nõuded kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse sihtasutuse enda tegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 2000 eurot.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Hiilismate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel).

Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 2000 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Muu materiaalne põhivara	5
Ehitised	5

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle sihtasutusele. Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustise jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad, ning muud lühiajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates aruandekuupäevast; või sihtasutusel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimisena käsitletakse selliseid toetusprojekte, mida rahastatakse kas sihtotstarbelistest eraldistest või sihtasutuse enda poolt taotletud toetustest ja annetustest.

Aruande perioodi kuludes on kajastatud kõik projektide sihtfinantseerimisega seotud tegevuskulud, millega seotud tegevused on aset leidnud aruandeaastal. Sihtfinantseerimise tulud aruandeaastal kajastatakse proportsionaalselt kuludega.

Sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglasest väärtusest. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse tulemiaruanDES „Annetused ja toetused“ kirjel. Selline kajastamine annab õiglasema ülevaate sihtasutuse tuludest ja kuludest.

Tulud

Sihtasutus on viimastel aastatel oma tegevusi rahastanud projektipõhiselt Eesti avaliku sektori organisatsioonide tellimustest, Euroopa Liidu uuringuprojektidest ja muudest vahenditest. Sihtasutus on rahastatud erinevate ühiskondlike organisatsioonide, mitmete rahvusvaheliste fondide (sh EL fondid ja raamprogrammid) ning lepingulistest töödest riigi ja erasektori poolt.

Tulu pikema perioodi jooksul programmide poolt juhitud projektide teenuste müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest aruandekuupäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (s.o tehinguga seotud tulused ja kulused) on võimalik usaldusväärselt prognoosida ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulud. Osutatava teenuse valmidusaste määratakse kasutades teenuse osutamise seotud tegelike kulude suhet võrreldes eelarveliste kogukuludega.

Kui teenuse osutamist hõlmava tehingu või projekti lõpptulemust ei ole võimalik usaldusväärselt prognoosida, kuid on tõenäoline, et sihtasutus suudab katta vähemalt teenusega seotud kulud, on tulu kajastatud ainult tegelike lepingu täitmisega seotud kulude ulatuses. Kui on tõenäoline, et teenuse osutamisega kaasnevad kogukulud ületavad teenuse osutamisest saadava tulu, siis kajastatakse oodatav kahjum täies ulatuses kohe.

Juhul, kui aruandekuupäeval ületab laekunud projekti tasude summa projektile tehtud kulutused ja sellele vastava tuluosa, kajastatakse vahe bilansis kohustisena. Juhul, kui laekunud projekti tasude summa on väiksem kui projektile tehtud kulutused ja sellele vastav tuluosa, kajastatakse vahe bilansis nõudena.

Seotud osapooled

Sihtasutuse seotud osapooled on:

- a. tegev- ja kõrgem juhtkond;
- b. eespool loetletud isikute lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega.

Korrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid. Sellise sündmuse mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes.

Mittekorrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludest. Sellise sündmuse mõju ei kajastata lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes. Kui mõju on oluline, avaldatakse see lisades.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	48 885	48 885	
Ostjatele laekumata arved	48 885	48 885	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	2 349	2 349	3
Ettemaksed	1 217	1 217	
Tulevaste perioodide kulud	1 217	1 217	
Muud	7 837	7 837	
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- töö- ja sotsiaalpoliitika	56 518	56 518	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- hariduspoliitika	84 968	84 968	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- tervisepoliitika	38 312	38 312	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- Praxise Akadeemia	6 245	6 245	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- valitsemine ja kodanikuühiskond	4 427	4 427	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- soo ja võrdsuse poliitika	29 126	29 126	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- majanduspoliitika	0	0	15
Kokku nõuded ja ettemaksed	279 884	279 884	

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	169 684	169 684	
Ostjatelt laekumata arved	169 684	169 684	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	2 425	2 425	3
Ettemaksed	410	410	
Tulevaste perioodide kulud	410	410	
Muud	7 920	7 920	
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- töö- ja sotsiaalpoliitika	28 179	28 179	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- hariduspoliitika	31 948	31 948	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- tervisepoliitika	6 224	6 224	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- Praxise Akadeemia	17 472	17 472	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- valitsemine ja kodanikuühiskond	0	0	
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- soo ja võrdsuse poliitika	4 347	4 347	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- majanduspoliitika	1 348	1 348	15
Kokku nõuded ja ettemaksed	269 957	269 957	

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2022		31.12.2021	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	12 899	0	32 735
Üksikisiku tulumaks	0	10 460	0	9 598
Erisoodustuse tulumaks	0	370	0	433
Sotsiaalmaks	0	18 942	0	17 743
Kohustuslik kogumispension	0	888	0	792
Töötuskindlustusmaksed	0	1 191	0	1 163
Ettemaksukonto jääk	2 349		2 425	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	2 349	44 750	2 425	62 464

Vt lisa 2 ja 6.

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

			Kokku
	Ehitised	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2020			
Soetusmaksumus	0	6 216	6 216
Akumuleeritud kulum	0	-6 216	-6 216
Jääkmaksumus	0	0	0
Ostud ja parendused	4 760	0	4 760
Amortisatsioonikulu	-952	0	-952
31.12.2021			
Soetusmaksumus	4 760	6 216	10 976
Akumuleeritud kulum	-952	-6 216	-7 168
Jääkmaksumus	3 808	0	3 808
Amortisatsioonikulu	-952	0	-952
31.12.2022			
Soetusmaksumus	4 760	6 216	10 976
Akumuleeritud kulum	-1 904	-6 216	-8 120
Jääkmaksumus	2 856	0	2 856

Lisa 5 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2022	2021	Lisa nr
Kasutusrendikulu	57 104	54 785	11,12
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest			
	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
12 kuu jooksul	59 441	56 610	
1-5 aasta jooksul	85 500	142 110	

Kasutusrendi tingimustel on renditud bürooruumid Tallinnas ja Tartus.

Lisa 6 Võlad ja ettemaksud (eurodes)

	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	11 456	11 456	
Võlad töövõtjatele	69 384	69 384	7
Maksuvõlad	44 750	44 750	3
Muud võlad	31 117	31 117	
Muud viitvõlad	31 117	31 117	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest-töö- ja sotsiaalpoliitika	10 200	10 200	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest-hariduspoliitika	14 618	14 618	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest-Praxise Akadeemia	0	0	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest-valitsemine ja kodanikuühiskond	0	0	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest-majanduspoliitika	0	0	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest-soo ja võrdsuse poliitika	0	0	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest-tervisepoliitika	0	0	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest-majandus ja säästev areng	2 331	2 331	
Kokku võlad ja ettemaksud	183 856	183 856	
	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	26 796	26 796	
Võlad töövõtjatele	66 208	66 208	7
Maksuvõlad	62 464	62 464	3
Muud võlad	29 891	29 891	
Muud viitvõlad	29 891	29 891	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest-töö- ja sotsiaalpoliitika	49 919	49 919	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest-hariduspoliitika	4 666	4 666	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest-Praxise Akadeemia	8 013	8 013	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest-valitsemine ja kodanikuühiskond	12 588	12 588	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest-majanduspoliitika	4 355	4 355	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest-soo ja võrdsuse poliitika	0	0	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest-tervisepoliitika	3 858	3 858	
Kokku võlad ja ettemaksud	268 758	268 758	

Real "Muud viitvõlad" on kajastatud 31.12.2022 seisuga töötasudelt arvestatud, kuid aruandekuupäeva seisuga veel deklareerimata maksud summas 31 084 eurot (31.12.2021: 29 318 eurot).

Lisainfo tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest programmide kaupa on toodud lisas 15.

Lisa 7 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Võlad töövõtjale	43 925	41 749	
Puhkusekohustis	16 415	17 870	
Puhkusekohustise maksud	5 539	6 040	
Palgareserv	3 505	549	
Kokku võlad töövõtjatele	69 384	66 208	6

Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2020		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2021	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Hariduspoliitika	1 888	10 730	46 827	0	33 647	4 030	26 052
Tervisepoliitika	338	0	82 528	0	55 021	0	27 169
Valitsemine ja kodanikuühiskond	0	166 845	0	63 688	103 157	0	0
Soo ja võrdsuse poliitika	1 769	0	87 217	0	5 318	3 079	83 210
Praxise Akadeemia	0	0	66 153	0	45 580	17 472	38 044
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	3 995	177 575	282 725	63 688	242 723	24 581	174 475
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	3 995	177 575	282 725	63 688	242 723	24 581	174 475

	31.12.2021		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanne	31.12.2022	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Hariduspoliitika	4 030	26 052	16 405	942	31 593	0	5 892
Tervisepoliitika	0	27 169	10 875	0	31 210	0	6 834
Valitsemine ja kodanikuühiskond	0	0	48 626	0	49 535	909	0
Soo ja võrdsuse poliitika	3 079	83 210	254 544	0	56 815	3 564	281 423
Praxise Akadeemia	17 472	38 044	71 510	0	98 328	6 245	0
Töö- ja sotsiaalpoliitika	0	0	29 525	0	839	0	28 686
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	24 581	174 475	431 485	942	268 320	10 718	322 835
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	24 581	174 475	431 485	942	268 320	10 718	322 835

Bilansireal "Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused" on kajastatud ka Poliitikauuringute Keskuse Praxis nõukogu poolt loodud sihtkapital, mille jääk oli 31.12.2022 seisuga 1 574 (31.12.2021: 1 574) eurot.

Lisa 9 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	268 320	242 723	8
Mittesihtotstarbelised annetused ja toetused	0	645	
Kokku annetused ja toetused	268 320	243 368	

Rahalised ja mitterahalised annetused			
	2022	2021	Lisa nr
Rahaline annetus	0	645	
Kokku annetused ja toetused	0	645	

Lisa 10 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2022	2021
Tulu ettevõtlusest	1 217 499	979 092
Kokku tulu ettevõtlusest	1 217 499	979 092

Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Transpordikulud	1 182	1 541	
Üür ja rent	12 056	1 165	5
Mitmesugused bürookulud	2 902	4 514	
Lähetuskulud	7 019	1 935	
Uuringud, analüüsid, küsitlused	228 919	236 201	
Seminaride kulud	21 429	11 235	
Ostetud teenused	3 530	9 970	
Kommunaalkulud	0	217	
Muud	7 834	-4 829	
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	284 871	261 949	

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Üür ja rent	45 048	53 620	5
Mitmesugused bürookulud	25 354	14 165	
Lähetuskulud	2 533	736	
Koolituskulud	1 738	559	
Ostetud teenused	26 215	30 545	
Kommunaalkulud	14 748	12 535	
Käibemaksukulu	5 898	3 408	
Liikmemaksud	1 300	2 000	
Seminaride korraldamine	1 389	535	
Transpordikulud	2 403	589	
Muud	7 909	3 865	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	134 535	122 557	

Lisa 13 Tööjõukulud (eurodes)

	2022	2021
Palgakulu	691 556	626 145
Sotsiaalmaksud	231 545	209 185
Maksud erisoodustustelt	1 518	3 428
Kokku tööjõukulud	924 619	838 758
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	26	23

Lisa 14 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2022	31.12.2021
Võlad ja ettemaksud		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	4 786	5 784
Kokku võlad ja ettemaksud	4 786	5 784

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2022	2021
Arvestatud tasu	73 502	98 428

Seotud osapoolte vahelised tehingud hõlmavad endas teenuste ostusid.

Arvestatud tasudena kajastuvad juhatuse liikmele arvestatud tasud. Nõukogu liikmetele tasusid ei maksta.

Lisa 15 Programmide koondinfo

(eurodes)	31.12.2022		Tulud 2022	
	Nõuded	Kohustised	Ettevõtlus	Annetused ja toetused
Majanduspoliitika	0	0	153 771	0
Töö- ja sotsiaalpoliitika	56 518	38 886	350 385	839
Hariduspoliitika	84 967	20 510	271 994	31 593
Tervisepoliitika	38 312	6 834	276 763	31 210
Praxise Akadeemia	6 245	0	60 145	98 328
Valitsemine ja kodanikuühiskond	4 427	0	29 986	49 535
Soo ja võrdsuse poliitika	29 126	281 422	62 232	56 815
Majanduse ja säästva arengu poliitika	0	2 331	3 177	0
Üld	0	0	9 046	0
Kokku	219 595	349 983	1 217 499	268 320
	31.12.2021		Tulud 2021	
	Nõuded	Kohustised	Ettevõtlus	Annetused ja toetused
Majanduspoliitika	1 348	4 355	21 286	0
Töö- ja sotsiaalpoliitika	28 179	49 919	314 113	0

Hariduspoliitika	31 948	30 718	190 820	33 647
Tervisepoliitika	6 224	31 027	85 926	55 021
Praxise Akadeemia	17 472	46 057	214 404	45 580
Valitsemine ja kodanikuühiskond	0	12 588	9 456	103 157
Soo ja võrdsuse poliitika	4 347	83 210	121 097	5 318
Üld	0	0	21 990	645
Kokku	89 518	257 874	979 092	243 368

Tabelis on liidetud kokku programmide kaupa nii ettevõtluse kui ka sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste ja tulude info lisadest 2, 6, 8, 9 ja 10.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 18.05.2023

Sihtasutus Poliitikauuringute Keskus Praxis (registrikood: 90005952) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ALARI RAMMO	Juhatuse liige	18.05.2023

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Poliitikauuringute Keskus Praxis nõukogule

Oleme üle vaadanud sihtasutuse Poliitikauuringute Keskus Praxis raamatupidamise aastaaruande, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2022, nimetatud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta koostatud tulemiaruanne, netovara muutuste aruanne ja rahavoogude aruanne, raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

Juhtkonna vastutus raamatupidamisaruannete eest

Juhtkond vastutab selle eest, et see raamatupidamise aastaaruanne koostatakse ja esitatakse õiglaselt kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks sellise raamatupidamise aastaaruande koostamiseks, mis on vaba olulisest, kas pettusest või veast tingitud väärkajastamisest.

Vandeauditiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada kokkuvõtte raamatupidamise aastaaruande kohta. Ülevaatus viidi läbi kooskõlas ülevaatus töövõtude rahvusvahelise standardiga (ISRE) (Eesti) 2400 (muudetud) *Möödunud perioodide finantsaruannete ülevaatamise teenus*. ISRE (Eesti) 2400 (muudetud) nõuab meilt kokkuvõtte tegemist selle kohta, kas me oleme saanud teadlikuks millestki, mis paneks meid uskuma, et raamatupidamise aastaaruanne tervikuna ei ole kõigis olulistes osades koostatud kooskõlas rakendatava finantsaruandluse raamistikuga. Selle standardi kohaselt oleme ka kohustatud järgima asjassepuutuvaid eetikanoodeid.

Raamatupidamise aastaaruande ülevaatus kooskõlas ISRE (Eesti) 2400-ga (muudetud) on piiratud kindlust andev töövõtt. Ülevaatus käigus viiakse läbi protseduurid, mis eelkõige tähendab järelepäringute tegemist juhtkonnale ja teistele isikutele majandusüksuses (nagu asjakohane) ja analüütiliste protseduuride rakendamist, ning hangitud tõendusmaterjali hindamist.

Ülevaatus käigus läbiviidud protseduurid on palju vähem mahukad kui rahvusvaheliste auditeerimise standarditega kooskõlas tehtud auditi käigus läbiviidud protseduurid. Seetõttu ei avalda me nende finantsaruannete kohta auditiarvamust.

Kokkuvõtte

Ülevaatus põhjal ei saanud me teadlikuks millestki sellisest, mis paneks meid uskuma, et raamatupidamise aastaaruanne ei esita kõigis olulistes osades õiglaselt sihtasutuse Poliitikauuringute Keskus Praxis finantsseisundit seisuga 31.12.2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Tiina Maalinn

Vandeauditiitori number 437

Auditiitorbüroo Maalinn OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 296

Peterburi tee 46, Tallinn, Harju maakond, 11415

18.05.2023

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Poliitikauuringute Keskus Praxis (registrikood: 90005952) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TIINA MAALINN	Vandeaudiitor	18.05.2023

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Teadus- ja arendustegevus sotsiaal- ja humanitaarteaduste vallas	72201	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6408000
E-posti aadress	praxis@praxis.ee
Veebilehe aadress	http://www.praxis.ee